

El Voluntariat, la transformació de la reflexió en acció

Laia Roses. Coordinadora Servei de Voluntariat.
 Sant Pere Claver - Fundació Serveis Socials.

L'acció voluntària és un espai on invertir el temps per aprendre a conviure amb la ciutadania des del compromís i la responsabilitat, mitjançant la reflexió i la pràctica. Ara però, la reflexió és el punt de partida que sense la posada en escena es queda en això; el tret de sortida. **El voluntariat és la transformació de la reflexió en acció.**

Posar en pràctica una acció voluntària no sempre és sinònim de marxar lluny. Podem posar en pràctica les nostres intencions en les realitats del nostre entorn més proper. En una situació social de conflictes i fractures relacionals on el canvi és percebut com a alternativa de resolució, és indispensable que el primer canvi es realitzi en primera persona. Els canvis globals que la societat demana a crits es converteixen en creences utòpiques si primer no canviem nosaltres amb el nostre entorn més proper.

El voluntariat **s'inicia amb la participació comunitària**; participar activament en les necessitats dels espais on ens desenvolupem diàriament. Només cal fer una observació activa quan passem pels carrers del nostre barri, per prendre consciència que totes les peces amb les quals vivim formen part del tot de la comunitat, inclosos nosaltres mateixos. Obrir la mirada per incloure a aquelles persones que conviuen entre nosaltres però que a vegades, no sabem que hi són. El voluntariat doncs és **prendre consciència de l'engranatge del qual formem part, observar el que succeeix al nostre voltant i veure què és allò que podem aportar** perquè aquest tot que és la nostra comunitat es pugui continuar desenvolupant.

Aquest canvi de perspectiva tan obvi no el podem donar per suposat. Les persones protagonistes d'aquestes accions al nostre barri, no les podem donar per suposades. La veïna que cada dimecres dóna suport a un menjador social, no la podem donar per suposada. El company de classe que va a fer tallers d'anglès a la residència d'avis els

dilluns a la tarda, no el podem donar per suposat. **No podem donar per suposades les accions voluntàries que conviuen entre nosaltres en el nostre entorn diàriament**, perquè gràcies a aquestes petites accions, el món cada cop s'ensorra menys i evoluciona més.

Invertir temps en els altres des de l'empatia

Des d'aquest canvi en primera persona, l'acció voluntària esdevé un gest desinteressat i altruista que **influeix en el creixement personal dels voluntaris/àries** que el duen a terme. Així doncs, aquesta repercussió no només té un impacte per als qui reben l'acció voluntària sinó que l'impacte també es veu reflectit en la vida de la persona voluntària i en la dels qui l'acompanyen. En tant que el voluntariat suposa dedicar un espai de la rutina personal exclusivament a l'ajuda als altres, **invertir temps en la ciutadania des del valor de l'empatia**. Representa una acció on donar és prioritari al rebre, retrobar-se amb el sentiment de solidaritat. Participar, invertir, actuar... en la comunitat per la satisfacció personal que per si sol produeix. La Neus Ribas, voluntària de la Fundació, ho defineix a la perfecció: **"Ser voluntària ha donat un tomb a la meua vida. Ajudar em fa sentir útil"**.

"Els canvis globals es converteixen en creences utòpiques si primer no canviem nosaltres amb el nostre entorn més proper"

Partint d'aquesta reflexió, l'afirmació popularment coneguda "el voluntariat és donar sense rebre" no és ben bé certa. El voluntari/ària no rep quelcom material però si viu un **enriquiment d'experiències que contribueixen al creixement personal de manera bidireccional**: d'una banda cap al voluntari/ària i de l'altre a l'usuari/ària al qui acompanya. Així doncs, ser voluntari/ària no només correspondria a l'acte d'oferir temps, sinó d'**invertir temps per a un benestar personal i comunitari**.

Valorar, acompanyar i cuidar

L'acció voluntària en un sentit ampli no només és una tasca. És un no donar per suposat, és reconèixer i valorar. Percebre-la com una peça més del conjunt de les entitats del tercer sector perquè el món segueixi funcionant. **La tasca de les entitats que requereixen els serveis de voluntariat és valorar, acompanyar i cuidar**, és tenir en compte la rellevància de l'acció que duen a terme perquè el tot de l'entitat es pugui desenvolupar. És imprescindible reconèixer el **voluntariat com una peça més de l'engranatge institucional** que contribueix a donar resposta a les necessitats de l'entorn. Tanmateix, la relació entre el voluntariat i la institució esdevé una relació de retroalimentació, ajuda i valoració bidireccional. Constitueix una relació de col·laboració, en la que el voluntari contribueix en assolir l'objectiu de l'entitat i l'entitat ofereix l'espai per tal que el voluntari **pugui desenvolupar el**

"El voluntariat és prendre consciència de l'engranatge del qual formem part, observar què succeeix i veure què podem aportar"

seu benestar.

L'escriptor i periodista Eduardo Galeano va dir: "Molta gent petita en llocs petits fent coses petites pot canviar el món". Galeano resumeix l'essència del voluntariat: **accions individuals per a canvis globals**. El voluntariat esdevé doncs el **trànsit de la reflexió en acció essent un motor de canvi que**

potencia el creixement personal tant del voluntari/ària com de l'usuari/ària, basat en el valor de l'empatia aportant el sentit essencial d'aquest valor a les institucions del tercer sector.

-
- Web [Servei de Voluntariat](#)
  - Póster [Jornada del Voluntariat](#)
  - Notícia [Servei de Voluntariat](#)
  - Llegeix més articles a ["la càpsula"](#)
  - Visita el web de [Sant Pere Claver - Fundació Serveis Socials](#)

C. Vila i Vilà, 16 08004 Barcelona | Tel. 93 442 39 03
info@spcsocial.org | www.spcsocial.org